Uchwała Nr XXX/298/2013
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 26 kwietnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z działalności Centrum w roku 2012.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.[1]) oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z działalności Centrum w roku 2012, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński

[1] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz.1281.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr XXX/298/2013
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 26 kwietnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu z działalności Centrum w roku 2012.

Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, domów pomocy społecznej oraz mieszkań chronionych.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.). Przepis ten mówi, że do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu. Ponadto art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) stanowi, że kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Załącznik do uchwały Nr XXX/298/2013
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 26 kwietnia 2013 r.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w roku 2012.

PCPR w Inowrocławiu zostało utworzone uchwałą Rady Powiatu Inowrocławskiego nr IV/21/99 i działa jako samodzielna jednostka organizacyjno-budżetowa. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Starosta Inowrocławski przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym jednostką kieruje dyrektor, w oparciu o następujące działy:

1) Dział Pomocy Instytucjonalnej, realizujący zadania związane z rodzinami zastępczymi i usamodzielnieniami, domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz Systemem Informatycznym POMOST,
2) Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizujący zadania związane z likwidacją barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, dofinansowaniem do turnusów rehabilitacyjnych, środków ortopedycznych pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego, warsztatów terapii zajęciowej oraz rehabilitacji zawodowej,
3) Dział Administracyjno-Finansowy,
4) Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
5) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 28,58. Działalność Centrum finansowana była ze środków własnych powiatu, odpisu 2,5% środków z PFRON-u na obsługę realizowanych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz dotacji celowej przeznaczonej na dodatki dla pracowników socjalnych i funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 9 435 pism, a 5 774 zostały wysłane.

W roku 2012 Centrum przygotowało 13 projektów uchwał przyjętych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego oraz 3 projekty uchwał przyjętych przez Zarząd Powiatu Inowrocławskiego.

Domy pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2012r. w powiecie inowrocławskim funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej, w których na liczbę miejsc statutowych 437 przebywało średnio 432 mieszkańców. W 2012 roku Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 27 lutego 2012 r. uzyskał standaryzację i zezwolenie na prowadzenie domu. Wobec powyższego wszystkie domy w naszym powiecie posiadają wymagane standardy i zezwolenia na prowadzenie domu. Każdy z domów ma określony typ w zależności od schorzeń podopiecznych.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej w:	typ domu	liczba miejsc statutowych	średnia liczba mieszkańców	liczba mieszkańców na 31.12.2012 r.
Inowrocławiu	dla osób w podeszłym wieku	90	88	89
Ludzisku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	100	98	98
Parchaniu	dla osób przewlekle psychicznie chorych	80	77	80
Tarnówku	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	80	80	80
Warzynie	dla osób przewlekle psychicznie chorych	87	87	87
RAZEM		**437**	**432**	**434**

Dom Pomocy Społecznej w:	średniomiesięczny koszt utrzymania mieszkańca	stawka żywieniowa w zł
Inowrocławiu	2 728,62	7,17
Parchaniu	3 268,19	7,50
Ludzisku	2 760,79	6,45
Tarnówku	3 157,60	6,62
Warzynie	2 794,80	7,11

Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. wprowadziła zasadę trój-finansowania i zobowiązała mocą art. 61 rodzinę oraz gminę do regulowania różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby przebywające w placówkach pomocy społecznej. Na ww. zasadzie w domach pomocy społecznej przebywało 117 osób. Na pozostałych mieszkańców powiat otrzymywał dotacje z budżetu państwa. Wpływy z odpłatności za pobyt mieszkańców kształtowały się następująco:

Dom Pomocy Społecznej w:	odpłatność za pobyt		
	według starych zasad	według nowych zasad	ogółem
Inowrocławiu	288 302,63	1 576 218,78	1 864 521,41
Parchaniu	488 236,59	619 344,81	1 107 581,40
Ludzisku	700 700,54	446 740,27	1 147 440,81
Tarnówku	621 591,94	288 462,61	910 054,55
Warzynie	425 280,49	729 316,11	1 154 596,60
RAZEM	**2 524 112,19**	**3 660 082,58**	**6 184 194,77**

W domach pomocy społecznej przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na etaty oraz średnie miesięczne wynagrodzenie przedstawiało się następująco.

Dom Pomocy Społecznej w:	przeciętne wynagrodzenie	przeciętne zatrudnienie w etatach
Inowrocławiu	2 076,00	59
Parchaniu	2 000,00	62,7
Ludzisku	2 203,29	68,54
Tarnówku	2 064,86	57
Warzynie	2 299,87	59,74
RAZEM		**306,98**

W domach pomocy społecznej na 31 grudnia 2012 r. przebywało 317 osób, których pobyt był dofinansowany z budżetu państwa oraz 117 osób, których pobyt dofinansowywały gminy oraz rodziny. Poniższa tabela pokazuje powyższe dane.

Dom Pomocy Społecznej w:	stare zasady	nowe zasady
Inowrocławiu	36	53
Ludzisku	83	15
Tarnówku	63	17
Parchaniu	73	7
Warzynie	62	25
Razem	**317**	**117**

Mieszkańcy przebywający w dps-ach posiadają własne środki finansowe. 290 osób posiada renty lub emerytury, natomiast 27 osób otrzymuje zasiłki stałe.

Struktura wiekowa osób przebywających w domach pomocy społecznej przedstawia się następująco.

wyszczególnienie	od 19 do 40 lat	od 41 do 60 lat	od 61 do 74 lat	powyżej 74
DPS Inowrocław	0	13	22	54
DPS Ludzisko	22	67	7	2
DPS Tarnówko	37	24	16	3
DPS Parchanie	7	31	24	18
DPS Warzyn	11	40	29	7
Razem	**77**	**175**	**98**	**84**

Największa rotacja mieszkańców występuje w DPS-ie w Inowrocławiu z uwagi na wiek oraz stan chorobowy osób w nim umieszczanych. W roku sprawozdawczym 18 osób zostało umieszczonych ww. domu.

W domach pomocy społecznej zatrudnionych było 311 osób w tym 218 pracowników wchodziło w skład dziełu terapeutyczno-opiekuńczego.

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu inowrocławskiego zapewniają ich mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, intymności, niezależności oraz umożliwienie rozwoju osobowości przez świadczenie usług zgodnie z obowiązującym standardem. Domy prowadzą wszystkie rodzaje usług socjalnych (mieszkanie, wyżywienie, ubranie, środki czystości), prowadzone są usługi rehabilitacyjne (rehabilitacja ruchowa), terapeutyczne (terapia zajęciowa), kulturalne, rekreacyjne (organizacja wycieczek, religijne i prawne. Wszystkie działania domów pomocy społecznej są dla ich mieszkańców bezpłatne z mocy obowiązujących przepisów standaryzacyjnych. We wszystkich domach działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, celem ich działalności jest opracowanie i wdrożenie planów indywidualnego wsparcia. Każdy z domów posiada procedury dotyczące mieszkańców i personelu określające zasady postępowania w niektórych sytuacjach z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców zgodnie z obowiązującym prawem.

W roku 2012 PCPR wydało łącznie 493 decyzje w tym:

1) 37 o umieszczeniu w domu pomocy społecznej,
2) 3 uchylające pobyt w domu pomocy społecznej,
3) 3 zmieniające,
4) 450 o ustaleniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Ogółem wydatki domów pomocy społecznej wyniosły 14 937 302,84 zł.

Poniesione w 2012 r. wydatki domów pomocy społecznej finansowane były:

1) dotacją celową z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu w wysokości 8 108 744,00 zł,
2) środkami własnymi powiatu w wysokości 644 364,07 zł,
3) odpłatnością mieszkańców w wysokości 6 184 194,77 zł.

Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką realizującą zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm).

Powiat Inowrocławski otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2012 rok środki w wysokości 3 483 843 zł, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON-u samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88, poz. 808 z późn. zm.).

Wydatkowanie środków przekazanych przez PFRON, z przeznaczeniem na zadania należące do kompetencji samorządu powiatowego przedstawiają, poniższy wykres i tabela.

wyszczególnienie zadań	środki na 2012 r.	złożone wnioski		wypłacone dofinansowanie	
		liczba	kwota	liczba osób	kwota
zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	462 204 zł	17	906 600 zł	12	462 204 zł
dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	223 000 zł	6	288 927 zł	5	223 000 zł
dofinansowanie kosztów działania WTZ-ów	887 760 zł	2	887 760 zł	60	887 760 zł
dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych	41 001 zł	20	69 083 zł	1 261	41 001 zł
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	770 928 zł	602	922 575 zł	589	770 928 zł
dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	400 000 zł	568	685 220 zł	436	378 950 zł
dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	705 000 zł	363	1 767 225 zł	183	705 000 zł
dofinansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez powiatowy urząd pracy	15 000 zł	2	15 000 zł	2	15 000 zł
RAZEM:	**3 504 893 zł**	**1 580**	**5 542 390 zł**	**2 548**	**3 483 843 zł**

Niepełnosprawność jest zjawiskiem bardzo powszechnym, występującym na całym świecie. Nie wszyscy ludzie jednak zdają sobie sprawę z tego w jak dużej skali występuje, mimo iż zdecydowanie wszyscy musimy mieć świadomość, że możemy stać się kiedyś osobami niepełnosprawnymi. Na całym świecie ponad 650 milionów osób cierpi z powodu niepełnosprawności, czyli każdej utraty sprawności lub nieprawidłowości w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym bądź anatomicznym.

Niepełnosprawność bardzo często skutecznie uniemożliwia prawidłowe wykonywanie ról społecznych, jakie narzuca codzienność, dlatego osobom niepełnosprawnym należy się zrozumienie oraz pomoc ze strony otoczenia. Niestety bardzo często osoby niepełnosprawne ulegają zjawisku stygmatyzacji, które docelowo prowadzi do wykluczenia społecznego. Wykluczenie społeczne natomiast jest sytuacją, w której jednostka pod wpływem wielu zdarzeń nie może uczestniczyć w życiu społecznym i nie ma na to większego wpływu. Nie korzysta tym samym z podstawowych praw, instytucji oraz rynku, które powinny być dostępne dla wszystkich. Jako społeczeństwo i zarazem otoczenie osób niepełnosprawnych wspólnie powinniśmy dążyć do tego, aby likwidować te bariery i sprawiać, aby z dnia na dzień osobom niepełnosprawnym żyło się lepiej i aby wszystkie te osoby czuły się pełnowartościowymi członkami społeczności.

Do zadań powiatu realizowanych przez powiatowe centrum pomocy rodzinie w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej należy opracowanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych; przestrzegania prawa osób niepełnosprawnych; podejmowania działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności; współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Klientami centrum, korzystającymi z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o zaliczeniu do jednego ze stopni niepełnosprawności, osoby całkowicie lub częściowo niezdolne do pracy lub dzieci do 16 roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

W zależności od indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych, powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych realizują następujące zadania.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:

1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
3) dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji,
4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się,
5) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

1) refundacja kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy,
2) finansowanie szkoleń,
3) udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
4) dofinansowanie do 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
5) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu,
6) instrumenty rynku pracy.

W 2012 roku w ramach udzielonego wsparcia **571** osób otrzymało dofinansowanie do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na kwotę **762 137 zł**, w tym: 36 osób do wózków inwalidzkich; 13 osób do pionizatorów; 24 osoby do protez powietrznych; 294 osoby do aparatów słuchowych; 7 kobiet do protezy piersi; 57 osób do protezy podudzia i uda; 10 osób do krtani elektronicznej; 4 osoby do balkoników; 22 osoby do obuwia ortopedycznego; 16 osób do gorsetów (korekcyjnych, dynamicznych); 3 osoby do fotelików do siedzenia dla dzieci; 5 osób do aparatów (tulejkowych na podudzie, szynowo-opaskowych); 12 osób do materacy przeciwodleżynowych oraz 3 osoby do poduszek przeciwodleżynowych; 3 osoby do rurek tracheotomijnych; 1 osoba do protezy ze stawem skokowym; 1 osoba do kul łokciowych; 64 osoby do pieluchomajtkek, wkładów

anatomicznych, worków do zbioru moczu, cewników; 1 osoba do soczewek kontaktowych; 1 osoba do proteza oka; 1 osoba do cewników do odsysania górnych dróg oddechowych; 1 osoba do protezy kosmetycznej; 1 osoba do protezowego wyrównania skrótu; 1 osoba do protezy uzupełniającej stopę; 1 osoba do aparatu ortopedycznego.

Dofinansowanie do wózków inwalidzkich otrzymało 36 wnioskodawców. Upośledzenie narządu ruchu wiąże się zazwyczaj z ograniczeniem sprawności fizycznej danej osoby, niemożliwością podjęcia pracy, ale także z niemożnością wykonywania pewnych ról społecznych, a co za tym idzie niejednokrotnie załamaniem psychicznym osoby niepełnosprawnej. Najprościej mówiąc głównymi problemami osób niepełnosprawnych, tej grupy, są szeroko występujące wokół nich różnego rodzaju bariery. Dla osób korzystających z tego rodzaju wsparcia ważne jest życie w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, prosty dostęp do obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się i powszechne korzystanie ze środków transportu, możliwość łatwiejszej komunikacji. Udzielone dofinansowanie powinno powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić jej wydajniejsze funkcjonowanie.

13 osób niepełnosprawnych skorzystało z dofinansowania do pionizatorów, tj. urządzeń do terapii i rehabilitacji, które pomagają funkcjonować osobom niepełnosprawnym, które nie nabyły bądź utraciły umiejętność samodzielnego poruszania się bez względu na wiek i poziom rozwoju intelektualnego między innymi: MPD, SM, dystrofia, hemiplegia, paraplegia, tetraplegia, miopatie, urazy kończyn dolnych, porażenie wiotkie i spastyczne.

Z dofinansowania do protezy uda, podudzia skorzystało 57 osób. Amputacja kończyn w wyniku chorób lub wypadków, wiąże się z koniecznością zakupu protezy. Świadomość kalectwa powoduje utratę samodzielności, ograniczenie kontaktów społecznych. Zasadniczo u osoby niepełnosprawnej zmienia się sytuacja społeczna i ekonomiczna, także aktywność fizyczna ulega znacznemu pogorszeniu. Niepełnosprawni odczuwają brak swobody w poruszaniu się, co ogranicza ich życie społeczne, prywatne jak i zawodowe. Proteza jest dla każdego pacjenta produktem wyjątkowym, pełni w jego życiu szczególną rolę. Otrzymane dofinansowanie i zakup protezy, pozwala na prowadzenie aktywniejszego życia społecznego, a przede wszystkim umożliwia powrót do pracy zawodowej.

Aparaty słuchowe otrzymało 294 wnioskodawców. Posiadanie, używanie aparatów słuchowych ma na celu polepszenie jakości i komfortu życia rodzinnego, towarzyskiego. Stwarza warunki do samodzielnego funkcjonowania w rodzinie, środowisku lokalnym

i zawodowym. Ułatwia osobom z dysfunkcją narządu słuchu wykonywanie czynności życiowych, wpływa na osiągane wyniki w edukacji i poziom zdobywanego wykształcenia, by osoba niepełnosprawna mogła cieszyć się z codziennego życia oraz kierować nim łatwiej, aktywniej.

Zrealizowano pozytywnie 24 wnioski osób starających się o aparaty do leczenia bezdechu sennego. Protezy powietrzne kupowane są zgodnie z indywidualnymi potrzebami klienta, ułatwiają i poprawiają komfort oddychania podczas snu. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu do protez powietrznych chorzy znacznie poprawiają swoją aktywność życiową, redukują senność i apatię, zmęczenie w ciągu dnia. Korzystanie z tego rodzaju urządzeń jest jedyną metodą na normalne, zdrowe życie bez zachowań agresywnych, rozdrażnienia i niepokoju. Ustępuje podwyższony poziom lęku, depresja, trudności z pamięcią i koncentracją uwagi, konflikty rodzinne lub w pracy.

Obuwie ortopedyczne otrzymało 22 wnioskodawców. Osoby korzystające z tego rodzaju wsparcia, to przede wszystkim osoby z różnymi rozwojowymi dysfunkcjami, cierpiące na bóle reumatyczne, stóp, osoby po urazach, a także chorzy na cukrzycę z tzw. stopą cukrzycową. Odpowiednio dobrane obuwie koryguje wady postawy, niedoskonałości w budowie stóp a także ich schorzenia.

Środki pomocnicze, takie jak pieluchomajtki, wkładki anatomiczne, worki do zbioru moczu i cewniki to dbałość o dobro, higienę i zdrowie człowieka. Stosowanie środków pomocniczych podnosi komfort życia chorego, pozwala utrzymać skórę w dobrym stanie. Mogą być używane zarówno przez osoby prowadzące aktywny tryb życia, jak przez obłożnie chorych, unieruchomionych na długi czas w łóżku, którzy także korzystają z dofinansowania do poduszek lub materaców przeciwodleżynowych, których zadaniem jest zapobieganie powstawaniu odleżyn u osób przewlekle chorych.

Osoby dotknięte ograniczeniami sprawności mają również trudności w zaakceptowaniu samego siebie. Niewątpliwie załamanie oraz wiara w sens dalszego życia opóźniają proces rehabilitacji i leczenia, a także obniżają przewidywane efekty tych działań. Sytuacja wiąże się z silnymi emocjami, które towarzyszą ludziom w takich przypadkach. Problem z przystosowaniem i oswojeniem się z sytuacją dotyka większości osób niepełnosprawnych, tracą one wiarę i nadzieję na polepszenie swojej sytuacji i w miarę normalną egzystencję. W ramach środków PFRON osoby niepełnosprawne z upośledzeniem narządu ruchu mają możliwość skorzystania z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego tj. sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mających za zadanie osiągnięcie

przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia, integracji społecznej, potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby niepełnosprawnej.

W 2012 roku **18 osób** otrzymało dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego w wysokości **8 791,00 zł**, w tym: 11 osób do rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych; 5 osób do rowerów rehabilitacyjnych trójkołowych; 1 osoba do bieżni elektrycznej; matę do masażu 1 osoba.

Niestety w dalszym ciągu mimo wielu akcji i kampanii społecznych, większej świadomości społecznej wciąż spotykamy sytuację, w których osoby niepełnosprawne są wytykane palcami i izolowane przez resztę społeczeństwa. Negatywne reakcje otoczenia osoby niepełnosprawnej, niechęć, obojętność, niejednokrotnie strach przed nieznaną sytuacją. Zachowania takie mają swoje daleko idące konsekwencje, osoby niepełnosprawne maksymalnie ograniczają kontakt z resztą społeczeństwa, spowolniony jest także proces adaptacyjny oraz rehabilitacja. Pozytywne reakcje i normalność w kontaktach międzyludzkich sprzyjają aktywności społecznej i zawodowej, dają szanse na samodzielne i kreatywne rozwiązania. Wszyscy mamy świadomość, iż niepełnosprawność jest problemem, którego nie da się na stałe wyeliminować z życia społecznego. Zarówno osoby dotknięte obniżeniem sprawności, jak i ich otoczenie muszą uświadomić sobie, iż dla osoby niepełnosprawnej zwykły dzień, to walka o normalną codzienność i funkcjonowanie w społeczeństwie.

Przechodzenie obojętnie wobec tego tematu jest krzywdzące dla osób, które oczekują chociażby tylko wsparcia i zrozumienia ze strony innych.

Samorząd powiatowy jest najbliżej spraw i problemów mieszkańców i on powinien swoimi działaniami włączać osoby niepełnosprawne w każdą dziedzinę życia społecznego. Ważne jest, aby w sposób maksymalny wykorzystywać zasoby finansowe, rzeczowe, osobowe, na cele związane z zaspokojeniem potrzeb tych osób oraz ich aktywizację zawodową i społeczną.

Bardzo ważną rolę w rehabilitacji osób niepełnosprawnych pełni **rehabilitacja zawodowa**. Jest ona nierozerwalnie powiązana z rehabilitacją społeczną. Praca stanowi jedną z podstawowych wartości w życiu osób niepełnosprawnych. Wykonywanie pracy zawodowej nie tylko zapewnia egzystencję osobie niepełnosprawnej; ma też decydujący wpływ na poczucie własnej wartości, pozwala czuć się osobą niezależną, użyteczną społecznie oraz określa jej pozycję w hierarchii społecznej.

Realizacja przez PCPR w Inowrocławiu zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wynikających z ustawy umożliwia osobom niepełnosprawnym wsparcie finansowe przy podejmowaniu własnej działalności gospodarczej oraz zatrudnienie na stanowiskach pracy wyposażanych stosownie do potrzeb ich niepełnosprawności. Dofinansowanie kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych stanowi jednocześnie formę zachęty dla pracodawców zamierzających zatrudniać niepełnosprawnych pracowników.

W ramach rehabilitacji zawodowej realizowano dwa zadania.

Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych (art. 26e ustawy), na które wpłynęło 17 wniosków, na łączna kwotę 906 600 zł.

Pozytywnie rozpatrzono 13 wniosków, na utworzenie stanowisk:

a) 4 stanowiska - pracownik gospodarczy,

b) operator urządzeń audiowizualnych,

c) introligator-szlifierz,

d) specjalista ds. marketingu, handlu i sprzedaży,

e) operator frezarki,

f) pracownik obsługi urządzeń laserowych,

g) pracownik administracyjny,

h) pilarz,

i) operator-sortowacz,

j) pracownik obsługi gastronomicznej.

Jeden Wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania do wyposażenia stanowiska pracy, w związku, z czym w 2012 r., przy wsparciu środków PFRON powstało 12 stanowisk pracy, na których zatrudnienie pozyskały osoby niepełnosprawne.

Drugim zadaniem było jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej (art. 12a ustawy), o które ubiegało się 6 osób na łączną kwotę 288 927 zł.

Dofinansowanie przyznano 5 osobom, rozpoczynającym działalności w zakresie:

a) konfekcjonowania papieru,

b) prowadzenia sklepu komputerowego,

c) usług instalacji wodno-kanalizacyjnych,

d) usług fryzjerskich.

Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

1) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Pomocy Upośledzonym Umysłowo w Inowrocławiu dla 30 uczestników,
2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Kruszwicy, organ prowadzący – Gmina Kruszwica, dla 30 uczestników.

Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości.

Realizacja przez warsztat zadań, o których mowa odbywa się poprzez:

1) ogólne usprawnianie,
2) rozwijanie umiejętności, w tym wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej,
3) przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej i fizycznej,
4) rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy,
5) rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej, albo szkolenia zawodowego.

W zajęciach uczestniczy po 30 osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Większość uczestników posiada niepełnosprawność intelektualną różnego stopnia, w niektórych przypadkach występuje sprzężenie niepełnosprawności oraz współistniejące choroby.

Terapia zajęciowa odbywa się w pracowniach terapeutycznych. W Kruszwicy w pracowni plastycznej, stolarskiej, gospodarstwa domowego, poligraficznej, krawiecko-rękodzielniczej i muzycznej, a w Inowrocławiu w pracowni ogrodniczej, stolarskiej, kulinarnej i gospodarstwa domowego, plastyczno-poligraficznej, krawieckiej i umiejętności społecznych. Prowadzone są też zajęcia uzupełniające, rehabilitacja i rewalidacja i zajęcia rekreacyjno-sportowe.

W 2012 r. uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej z Kruszwicy brali udział między innymi w takich imprezach jak: XII Ogólnopolski Festiwal Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych „Albertiada 2012", Przegląd Artystyczny Osób Niepełnosprawnych „Kruszwickie Echa", V Kujawsko-Pomorski Mityng Pływacki, VII Olimpiada bez barier im. Ireny Naskręt oraz w wielu różnych festynach, spotkaniach i obchodach rocznicowych u zaprzyjaźnionych warsztatów i domów pomocy społecznej.

Również uczestnicy Warsztatu terapii Zajęciowej „Razem" z Inowrocławia biorą udział w wielu zawodach sportowych, między innymi: w II Gminnym Mityngu Pływackim „ Jak ryby w wodzie", X Otwartych Mistrzostwach Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Tenisie Stołowym Osób Niepełnosprawnych, III Integracyjnym Turnieju BOCCIA, Międzynarodowej Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych, I Regionalnym Turnieju Strzeleckim, VI Integracyjnym Turnieju Kręglarskim Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja przez warsztaty działalności rehabilitacyjnej odbywa się za pomocą różnych metod pracy:

1) metody aktywnego uczenia się przez działanie, odkrywanie i przezywanie sytuacji zadaniowych,
2) metody naturalnego bogactwa treści, wielości form i metod stymulacji,
3) wielofunkcyjnego, wielostronnego wielozadaniowego kształtowania.

Warsztaty cieszą się dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych. Każdy z warsztatów posiada listę osób oczekujących na przyjęcie.

Starosta Inowrocławski podpisał 30 lipca porozumienie Nr 168/2012 z Prezydentem Torunia w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji mieszkańca Powiatu Inowrocławskiego, uczestnika Warsztatu Terapii Zajęciowej „Arkadia" w Toruniu, w części nie objętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powiat przekazał 1 155,41 zł na pokrycie kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swojego mieszkańca, zgodnie z art.10b ust.6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej, zwanej dalej ustawą, o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające

osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki odgrywa istotną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz we włączaniu tych osób w nurt życia społecznego. Działania, te zwiększając aktywność osób z niepełnosprawnością, przyspieszają proces integracji społecznej.

Organizowanie zajęć i imprez sportowych służy podnoszeniu i nabywaniu sprawności fizycznej przez osoby niepełnosprawne. Sport jako element zdrowego stylu życia chroni zdrowie i ogranicza przyczyny i skutki niepełnosprawności.

Upowszechnianie kultury umożliwia osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr dziedzictwa narodowego. Jest ambitną formą spędzania wolnego czasu o szerokich walorach poznawczych i kształcących.

Organizacja rekreacji umożliwia wytchnienie, odpoczynek od pracy. Poprzez zapobieganie przemęczeniu służy ochronie zdrowia.

Organizowanie turystyki stanowi aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania lub wędrówek w celach krajoznawczych.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 20 wniosków. W związku z 2 rezygnacjami zawarto 18 umów na łączną kwotę 41 001 zł.

Stowarzyszenia i organizacje otrzymały dofinansowanie z przeznaczeniem na niżej wymienione cele:

1) dofinansowanie z zakresu sportu osób niepełnosprawnych 2 zadania zostały dofinansowane na kwotę 7 840 zł,
2) dofinansowanie z zakresu rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych 7 zadań zostało dofinansowanych na kwotę 21 850 zł,
3) dofinansowanie z zakresu kultury osób niepełnosprawnych 9 zadań zostało dofinansowanych na kwotę 11 311 zł.

Dofinansowano następujące zadania.

Lp.	*Wnioskodawca*	*Przedmiot dofinansowania*	*Osoby dorosłe*	*Dzieci*	*Kwota przyznana*
1.	Niezależne Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Spotkanie z okazji Dnia Inwalidy	120	0	720
2.	Niezależne Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Wycieczka integracyjno-turystyczna nad morze	20	0	4 260
3.	Niezależne Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Spotkanie wigilijne	120	0	720
4.	Polski Związek Niewidomych	Obchody Międzynarodowego Dnia Białej Laski	150	0	2 100
5.	Polski Związek Niewidomych	Festyn integracyjny dla dorosłych	120	0	2 412
6.	Polski Związek Niewidomych	Wycieczka integracyjna z okazji Dnia Dziecka	0	25 + 25op.	540
7.	Polski Związek Niewidomych	Wycieczka integracyjna dla dorosłych - Zakopane	50	0	7 000
8.	Polski Związek Niewidomych	Turniej warcabowy	20	0	840
9.	Polski Związek Niewidomych	Spotkanie opłatkowe dla dzieci	0	40 + 40op.	1 020
10.	Polski Związek Głuchych	Spotkanie integracyjne z okazji Międzynarodowego Dnia Głuchego	45 + 2op.	0	752
11.	Polski Związek Głuchych	Wycieczka krajoznawcza Wieliczka-Kraków	45 + 2op.	0	6 702
12.	Polski Związek Głuchych	Wycieczka integracyjna Szymbark-Będomin	45 + 3op.	0	2 250
13.	Polski Związek Głuchych	Spotkanie opłatkowe	40 + 1op.	0	1 205
14.	Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria"	XI Międzynarodowa Spartakiada Osób Niepełnosprawnych	350 + 350op.	150 + 150 op.	7 000

15.	Inowrocławskie Stowarzyszenie Ex Aequo	Piosenka bez barier – VII Wojewódzki Konkurs Wokalny dla Dzieci i Młodzieży z niepełnosprawnością	26	9	2 000
16.	Fundacja „Przystań Nadziei"	Wycieczka krajoznawcza - Bożejewiczki	17 + 3op.	0	484
17.	Fundacja „Przystań Nadziei"	Wycieczka krajoznawcza - Kórnik	17 + 6op.	0	614
18.	Fundacja „Przystań Nadziei"	Wieczór Wigilijny	17 + 3op.	0	382
RAZEM					41 001

Na podstawie art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a ustawy można dofinansować uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Osoby niepełnosprawne uczestniczące w turnusach rehabilitacyjnych korzystają z całodobowej opieki lekarsko-pielęgniarskiej, leczenia farmakologicznego i diet odpowiednio zaleconych przez lekarza prowadzącego. Ponadto uczestnicy turnusu mogą korzystać z wykwalifikowanej pomocy psychologicznej i fachowej wiedzy przekazywanej przez personel danego ośrodka w formie prezentacji i wykładów, wiedzy na temat przyczyn niektórych schorzeń cywilizacyjnych, zagrożeń związanych z nieprawidłowym trybem życia, nawykami i odżywianiem., a także sposobów zapobiegania negatywnym skutkom tych zjawisk. Osoba niepełnosprawna może brać udział w terapiach psychologicznych, edukacji zdrowotnej prowadzonej przez wysokokwalifikowaną kadrę.

W ośrodkach odbywają się prelekcje na tematy regionalne, historyczne, wykłady z zakresu nowych metod terapeutycznych. Osoba niepełnosprawna ma możliwość uczestniczenia w wyprawach poznawczych do szczególnie atrakcyjnych miejscowości regionu, w którym turnus się odbywa. Organizowane na turnusach są również koncerty muzyczne, pokazy tańca towarzyskiego, ogniska i wieczorki taneczne.

Większość organizowanych turnusów to turnusy usprawniająco-rekreacyjne, na których osiąga się efekty rewalidacyjne w zakresie schorzeń podstawowych oraz percepcji sensorycznej i poprawy koordynacji psychoruchowej. Osoba niepełnosprawna integruje się z grupą i z otoczeniem co znacznie wpływa na umiejętność radzenia sobie z niepełnosprawnością i nawiązywanie nowych kontaktów.

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w roku 2012 otrzymało **436** osób, w tym:

- 248 osób dorosłych i ich 72 opiekunów;
- 61 dzieci i ich 55 opiekunów.

Łącznie w roku 2012 na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przeznaczono środki z PFRON w wysokości **378.950 zł**, w tym dla:

- dorosłych osób niepełnosprawnych przekazano kwotę **282 784zł**, co stanowi **75%** środków;
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przekazano kwotę **96 166zł**, co stanowi **25%** środków.

Z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych skorzystały **172** kobiety, co stanowi **39%** ogółu osób. Mieszkańcy wsi stanowili **12%** ogółu osób (**51** osób).

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy można dofinansować, osobom fizycznym, likwidacje barier funkcjonalnych tj. wszelkich barier, trudności architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, które wynikają z potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Bariery architektoniczne są to wszelkie przeszkody, jakie napotyka osoba niepełnosprawna w najbliższym otoczeniu, ograniczające fizyczny dostęp i korzystanie z wszelkich dóbr osobom niepełnosprawnym.

Mówiąc natomiast o barierach technicznych mamy na myśli przeszkody wynikające z niedostosowania lub z braku odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności urządzeń lub przedmiotów.

Barierami w komunikowaniu nazywamy ograniczenia uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i kontaktowanie z innymi osobami.

W roku 2012 wpłynęło łącznie 180 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W sumie klienci-osoby niepełnosprawne posiadające dysfunkcję narządu ruchu wnioskowali o kwotę 1 195 506,70 zł. 91 osób spośród wymienionej liczby wnioskodawców podpisało umowę o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych ze środków PFRON. Zrealizowano 89 z 91 umów.

Powodem rezygnacji osób, które nie zrealizowały umów był przede wszystkim zły stan zdrowia, który nie pozwolił na podjęcie prac mających na celu przystosowanie mieszkania do indywidualnych potrzeb. Łącznie na realizację umów wydano kwotę 457 484,41zł. Wśród osób, które otrzymały dofinansowanie znalazło się: czworo dzieci, które otrzymały dofinansowanie w kwocie 22 963,25zł. Dofinansowanie otrzymało także 26 mieszkańców wsi na kwotę 146 471,17zł, wśród dofinansowanych większość stanowiły kobiety w licznie 52 osoby (łączna kwota przyznanych środków 272 253,48zł). Spośród osób, które otrzymały dofinansowanie większość przystosowywała łazienki do swoich potrzeb wynikających z niepełnosprawności ruchowej. Wnioskodawcy najczęściej sygnalizowali problem z korzystaniem z wanny, do której trudno wejść lub z niej wyjść po kąpieli. W takich przypadkach wnioskodawcy prosili o dofinansowanie do montażu niskich brodzików, część z nich zdecydowała się na wybudowanie tzw. koperty, czyli odpływu bezpośrednio w podłodze. Pomocny okazywał się także montaż uchwytów i poręczy, a także siedzisk prysznicowych lub taboretów kąpielowych. Cztery osoby niepełnosprawne otrzymały wsparcie na likwidację progów i montaż podłóg antypoślizgowych, które gwarantowały im większe bezpieczeństwo podczas przemieszczania się w obrębie mieszkania. Jak co roku największym problemem, który dotyczy likwidacji barier architektonicznych jest zbyt mała ilość środków finansowych w porównaniu do potrzeb, czyli ilości osób ubiegających się o wsparcie. Duża ilość wniosków nie zostaje zrealizowanych z przyczyn finansowych, nie natomiast z przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy, co powoduje rozczarowanie i niezadowolenie osób uprawnionych do korzystania z takiej formy wsparcia.

O dofinansowanie likwidacji barier technicznych wpłynęły w 2012 r. 53 wnioski (268 545,19zł), z czego podpisano 30 umów, a kwota wypłacona wyniosła 146 592,99zł. Wśród dofinansowanych znalazło się 1 dziecko poruszające się na wózku inwalidzkim, które otrzymało środki na instalacje windy w kwocie 45 000,00zł. Mniejszość osób dofinansowanych stanowiły kobiety w liczbie 11, otrzymały one łącznie 28 822,99zł dofinansowania. Większość pań wnioskowała o środki na zakup łóżek rehabilitacyjnych lub podnośników wannowych. Przyznano także jedno dofinansowanie dla amazonki na zakup pralki oraz jedno dofinansowanie do zakupu kuchenki elektrycznej dla pani ze znacznym stopniem niepełnosprawności z tytułu dysfunkcji narządu wzroku. Wśród ogólnej liczby osób, które otrzymały dofinansowanie było także czworo mieszkańców wsi (11 122,99zł). W roku 2012 r. większość środków w ramach likwidacji barier technicznych została przeznaczona na dofinansowanie takich sprzętów jak łóżka rehabilitacyjne, schodołazy, podnośniki wannowe,

udało się także dofinansować instalację dwóch wind dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Na likwidację barier w komunikowaniu się wpłynęło łącznie 130 wniosków na kwotę 130 173,26zł. Zrealizowano prawie połowę z nich, bo 64 na kwotę 100 922,60zł. Dofinansowanie otrzymało ośmioro dzieci na kwotę 15. 900,00zł. Mniejszość wśród osób, które otrzymały dofinansowanie stanowiły kobiety – 25, które otrzymały łączną kwotę 39 933,00zł- w tym zawarte zostało także dofinansowanie do utrzymania psa przewodnika osoby niedowidzącej w kwocie 3 500,00 zł. W ramach zadania likwidacja barier w komunikowaniu się dofinansowanie otrzymało także 13 mieszkańców wsi (19 392,00zł). W większości dofinansowania objęły zakup sprzętu komputerowego stacjonarnego oraz przenośnego, choć zdarzały się także dofinansowania do zakupu sprzętu lektorskiego, np. czytaków lub programów udźwiękawiających. Urządzenia te w większości pomagają osobom niewidomym i niedowidzącym w funkcjonowaniu, na co dzień. Komputery natomiast pełnią bardzo ważna rolę w przypadku osób niedosłyszących i głuchoniemych, pozwalają tym osobom na załatwianie codziennych spraw i kontakt z ludźmi za pomocą internetu.

Aktywny samorząd.

„Aktywny samorząd" umożliwia aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz osób niepełnosprawnych, jest rozszerzeniem działań realizowanych przez samorządy w zakresie zaopatrzenia beneficjentów w sprzęt rehabilitacyjny oraz likwidowania barier komunikacyjnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Proponowane formy wsparcia dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe: przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego; aktywizacja społeczna, zawodowa lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych; aktywizacja zawodowa poprzez

zastosowanie elementów wspierających zatrudnienie; poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji; wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych. W programie mogły brać udział osoby w wieku aktywności zawodowej (kobiety do 60 roku życia, mężczyźni do 65 roku życia) oraz dzieci i młodzież w wieku do 18 lat. Dodatkowo w obszarze C dofinansowanie mogły otrzymać kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyźni powyżej 65 roku życia, o ile byli zatrudnieni.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w 2012 roku przystąpiło do realizacji pilotażowego programu "Aktywny samorząd". Wnioski były przyjmowane od 1 do 30 września 2012 r.

Program obejmował następujące obszary wsparcia.

A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (nie złożono wniosków).

B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, wpłynęło 51 wniosków, **dofinansowanie otrzymało 7 osób w wysokości 17 460,50 zł.**

B2 - pomoc w zakupie urządzeń lektorskich (samodzielne elektroniczne urządzenia służące rejestrowaniu lub przetwarzaniu grafiki lub tekstu na mowę syntetyczną), wpłynęło 27 wniosków, **dofinansowanie otrzymało 7 osób w 14 984,10 zł.**

B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich (m in. drukarki brajlowskie, termograficzne, monitory brajlowskie), wpłynęło 7 wniosków, **dofinansowanie otrzymały 2 osoby w wysokości 13 860,00 zł.**

B4 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich (wpłynęło 30 wniosków, obszar nie był realizowany, powiaty nie otrzymały środków na realizacje tego obszaru w roku 2012).

C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, wpłynęło 17 wniosków, **dofinansowanie otrzymało 12 osób w wysokości 84 000,00 zł.**

D - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (nie podlegającemu gwarancji), wpłynęły 43 wnioski, **dofinansowanie otrzymało 35 osób w wysokości 102 791,00 zł.**

E - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B (nie złożono wniosków).

F - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu), wpłynęły 3 wnioski, **dofinansowanie wypłacono w wysokości 1 038,84 zł dla 2 osób.**

Wyrównywanie różnic między regionami II.

Celem strategicznym programu było wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności gospodarczej i społecznej. Celami operacyjnymi programu były: poprawa wyposażenia obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny; zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych placówek edukacyjnych i zakładów opieki zdrowotnej; zatrudnienie osób niepełnosprawnych w nowotworzonych spółdzielniach socjalnych osób prawnych; zwiększenie możliwości uzyskania wsparcia ze środków europejskich projektów gmin i powiatów oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych realizowanych w ramach Programów Operacyjnych; zmniejszenie barier transportowych, które napotykają osoby niepełnosprawne; poprawa dostępności warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych; zwiększenie aktywności samorządów powiatowych w działaniach dotyczących aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Wyrównywanie szans rozwojowych odbywa się poprzez eliminację barier stojących na przeszkodzie zwiększania mobilności zawodowej, społecznej i przestrzennej oraz zapewniania równego dostępu do infrastruktury społecznej i technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla kształtowania konkurencyjności kraju (transportowej, edukacyjnej, zdrowia, kultury), a także dostępu do podstawowych usług publicznych. Priorytetowymi kierunkami interwencji były między innymi: rozwój zasobów ludzkich oraz wsparcie obszarów wymagających aktywizacji i zagrożonych marginalizacją. Zgodnie z polityką regionalną państwa, środki stanowiące budżet programu w większym zakresie kierowane były do regionów słabo rozwiniętych gospodarczo i społecznie. W ramach programu, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywał środki jednostkom samorządu, przy czym największe wsparcie kierował do powiatów, leżących w podregionach

o najniższym stopniu rozwoju społeczno-gospodarczym. Środki te były wykorzystywane na działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na wyposażenie obiektów służących rehabilitacji, likwidację barier w placówkach edukacyjnych i w zakładach opieki zdrowotnej, w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, aktywizację zawodową tych osób. Środki zostały także przeznaczone na dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach jednostek samorządów terytorialnych oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych, realizowanych w ramach Programów Operacyjnych finansowanych ze środków europejskich.

Program przewidywał stosowanie zasady zwiększonej koncentracji środków w wybranych regionach i zadaniach, tak aby finansowane działania możliwie szybko przyniosły zakładane efekty.

W ramach programu można było ubiegać się o pomoc w następujących obszarach:

- obszar A (wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny) - podmioty, które prowadzą obiekty służące rehabilitacji: organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie medyczne, zakłady opieki zdrowotnej;
- obszar B (likwidacja barier w zakładach opieki zdrowotnej lub placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) - zakłady opieki zdrowotnej oraz podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne;
- obszar C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) - gminy, powiaty, organizacje pozarządowe;
- obszar D (likwidacja barier transportowych): organizacje pozarządowe, gminy i powiaty, spółdzielnie socjalne osób prawnych;
- obszar E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych realizowanych w ramach Programów Operacyjnych finansowanych ze środków europejskich) - gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe;
- obszar F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) - jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe;
- obszar G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) - powiaty.

W 2012 roku do udziału w „Programie wyrównywania różnic między regionami II" przystąpiła Gmina Kruszwica, która ubiegała się o pomoc w obszarze D - likwidacja barier transportowych, poprzez zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych. Celem projektu była likwidacja barier transportowych dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kruszwicy, którzy z racji niepełnosprawności, chorób współistniejących, ograniczonej mobilności są narażone na wykluczenie społeczne. Rozpoczęcie realizacji projektu nastąpiło 15 października 2012 r., natomiast końcowe dokumenty rozliczeniowe przyznanych środków, jednostka samorządu zobowiązana jest przedłożyć do 30 czerwca 2013 r. Łączny koszt realizacji ogółem to 141 600 zł, z czego środki własne gminy 61 600 zł, środki otrzymane z PFRON 80 000 zł.

Projekt systemowy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu mając na celu zwiększenie skuteczności zadań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, przystąpiło po raz piaty do realizacji projektu systemowego „Podróż w usamodzielnienie", współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem była integracja społeczna prowadząca docelowo do zaktywizowania zawodowego.

Realizacja zadań projektowych umożliwiła objęcie kompleksowym wsparciem osoby będące uczestnikami projektu. Pozwoliło to na rozszerzenie oferty PCPR w Inowrocławiu o takie formy wsparcia jak doradztwo zawodowe, treningi umiejętności i kompetencji społecznych, kursy i warsztaty podnoszące umiejętności społeczno-zawodowe, wyjazdy integracyjne, co bez udziału środków unijnych nie byłoby możliwe.

Projekt zakładał udział w projekcie 121 beneficjentów.

W okresie sprawozdawczym z różnorodnych form wsparcia adekwatnych do indywidualnych potrzeb poszczególnych uczestników skorzystało 129 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatu inowrocławskiego, w tym:

1) 95 osób niepełnosprawnych od 15-64 roku życia charakteryzujące się niską samooceną, brakiem akceptacji własnej niepełnosprawności oraz niskimi kwalifikacjami zawodowymi,

2) 13 osób dotkniętych przemocą w rodzinie wraz z otoczeniem, od 15-64 roku życia charakteryzujących się niską samooceną, zagubieniem, poczuciem lęku i osamotnienia,
3) 10 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających z pomocy społecznej, niepracujących, w wieku aktywności zawodowej, których problemy zagrażają bądź przyczyniły się do umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych oraz osoby stanowiące ich otoczenie,
4) 11 uczniów Zespołu Szkół Integracyjnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, kończących edukację na poziomie gimnazjalnym, mających ograniczone możliwości kształcenia się na poziomie ponadgimnazjalnym.

Osiągniecie celu głównego „wzrost aktywności i integracji społecznej prowadzący docelowo do aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym" założonego w projekcie możliwe było poprzez realizacje pięciu celów szczegółowych.

Cel szczegółowy 1: Wzrost umiejętności społeczno-zawodowych i poruszania się po rynku pracy.

Cel szczegółowy 2: Poprawa kondycji zdrowotnej.

Cel szczegółowy 3: Podnoszenie kluczowych lub zdobywanie nowych kompetencji i umiejętności zawodowych.

Cel szczegółowy 4: Poprawa sytuacji w środowisku rodzinnym 10 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób stanowiących ich otoczenie poprzez sfinansowanie Konferencji Grupy Rodzinnej.

Cel szczegółowy 5: Upowszechnianie pracy socjalnej w powiecie.

Zadanie „aktywna integracja" zrealizowano poprzez:

1) 13 kontraktów socjalnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
2) 95 umów zawartych na zasadach analogicznych jak dla kontraktu socjalnego dla osób niepełnosprawnych.
3) „Program Aktywności Lokalnej dla Powiatu Inowrocławskiego na rok 2012" w ramach, którego zrealizowano:
   - 10 Konferencji Grypy Rodzinnej (KGR), których celem było zaktywizowanie oraz wsparcie rodziny marginalizowanej i doprowadzenie do spotkań, w trakcie, których stosując techniki wsparcia grupowego, interwencji kryzysowej oraz mediacji wypracowanych zostało;
   - 10 Planów Reintegracji;

- 11 umów w ramach PAL, dla uczniów Zespołu Szkół Integracyjnych.

W ramach wsparcia na rzecz aktywnej integracji społecznej i zawodowej 129 osób skorzystało z różnorodnych form wsparcia adekwatnych do indywidualnych potrzeb poszczególnych uczestników. Uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych, zespołach ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo lub zajęciach rehabilitacyjnych przyczyniło się do poprawy kondycji zdrowotnej; zajęcia z doradcą zawodowym, treningi umiejętności i kompetencji społecznych, wyjazdy integracyjne spowodowały u wielu uczestników między innymi wzrost pewności siebie, zmotywowały do podejmowania działań zmierzających do pozytywnych zmian, wzmogły wrażliwość na problemy i potrzeby drugiego człowieka.

Uczestnikom projektu sfinansowano również warsztaty plastyczno-artystyczne oraz kursy zawodowe:

1) monter urządzeń sanitarnych,
2) księgowość komputerowa,
3) serwisant komputerowy,
4) pracownik magazynu,
5) abc małej przedsiębiorczości,
6) obsługa wózków widłowych,

które pozwoliły nabyć nowe umiejętności i kompetencje zarówno społeczne jak i zawodowe.

Ponadto realizacja projektu umożliwiła sfinansowanie zakupu podręczników szkolnych dla uczniów ZSI mających ograniczone możliwości kształcenia a podejmujących naukę na poziomie ponadgimnazjalnym.

Wskutek udziału w projekcie u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wycofanych z życia społecznego a przede wszystkim zawodowego nie tylko wzrosła mobilizacja do większej integracji i aktywności społecznej, ale wzrost poczucia własnej wartości i nabycie nowych umiejętności sprawiły, iż intensywniej zaczęły one poszukiwać zatrudnienia, 2 osoby podjęły pracę, 5 osób rozpoczęło własną działalność gospodarczą, a 1 osoba stała się współzałożycielem fundacji.

Łączna wartość realizowanego projektu wyniosła 502 523,12 zł, w tym wkład własny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wyniósł 52 764,93 zł.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR-ze w Inowrocławiu

Od stycznia 2010 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Przedmiotem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest świadczenie bezpłatnej i anonimowej pomocy osobom, rodzinom, które znalazły się w trudnej dla nich sytuacji życiowej. Pomoc ta ma na celu zapobieganie przejścia kryzysu w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Z usług ośrodka korzystały:

1) osoby, które znalazły się w nagłym lub przewlekłym kryzysie,
2) osoby obarczone następstwami wielu trudnych zdarzeń w swoim życiu,
3) osoby doznające przemocy.

Ze względu na specyfikę pracy konieczna jest współpraca wielu specjalistów, w związku z tym klienci korzystali z pomocy:

1) psychologów-terapeutów,
2) pedagoga,
3) prawników,
4) pracownika socjalnego.

W okresie sprawozdawczym z pomocy ww. specjalistów skorzystały 783 osoby, podjęto 1 775 interwencji. Kontakty indywidualne z klientami:

1) psycholodzy - 484;
2) pedagog - 294;
3) prawnicy - 466.

Najczęściej klienci zgłaszali się z następującymi sprawami:

1) przemoc w rodzinie - 146 osób;
2) rozwody – 112 osób;
3) zdrady – 25 osób;
4) żałoba – 17 osób;
5) długi – 85 osób;
6) eksmisje – 11 osób;
7) wydażenia traumatyczne – 14 osób.
8) konflikty rodzinne - 62 osoby;
9) konflikty małżeńskie - 108 osób.

Oprócz podejmowanych interwencji, terapii, porad i wsparcia klientów, w ośrodku prowadzono:

1) grupę wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, którą ukończyło 21 osób; uczestniczki spotkań nabrały pewności siebie, nauczyły się wykorzystywać własny potencjał i radzić sobie z kryzysem;
2) grupę psychoedukacyjną dla młodzieży, którą ukończyło 18 osób; celem było budowanie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.

Ponadto w ramach współpracy z innymi instytucjami z naszego powiatu przeprowadzono szkolenie dla pracowników MGOPS-u w Gniewkowie, którego tematem było „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – Procedura Niebieskiej Karty. Zorganizowano wraz z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Jankowie happening skierowany do uczniów gimnazjum pod hasłem „Nasz świat bez przemocy". W Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego odbyło się spotkanie z uczestnikami grupy wsparcia gdzie omówiono zagadnienia dotyczące przedstawicielstwa prawnego pełnoletnich osób niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie.

Oprócz wyżej wymienionych działań, ośrodek współpracował z sądami, policją, kuratorami, pracownikami socjalnymi. Pracownik OIK jest członkiem zespołów interdyscyplinarnych w GOPS-ie w Inowrocławiu oraz w MOPS-ie w Inowrocławiu. Na bieżąco pracownicy udzielają konsultacji dla pracowników służb pomocowych w powiecie inowrocławskim.

W Ośrodku zatrudniona była jedna osoba na pełnym etacie, ponadto zatrudnieni byli psychologowie i prawnicy na umowy cywilno-prawne, którzy udzielali porad i konsultacji. Utrzymanie Ośrodka wyniosło 128 402 zł.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR-ze w Inowrocławiu

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiat, należy w szczególności tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. W roku sprawozdawczym dotacja celowa wyniosła 316 900,25 zł.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie istnieje od 1 stycznia 2010 r. znajduje się w Jaksicach przy ulicy Sportowej 4 i działa w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach działa w celu zapewnienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i ich dzieciom bezpieczeństwa osobistego oraz wsparcia i pomocy, dzięki któremu będą mogły poradzić sobie z traumatycznymi doświadczeniami, odzyskać szacunek dla siebie i zacząć samodzielnie budować nowe, wolne od przemocy życie dla siebie i dzieci. Poza ochroną ofiar przed osobą stosującą przemoc pracuje nad nabraniem przez ofiary przemocy w rodzinie dystansu do istniejącej sytuacji, próbuje wypracować większą łatwość w podejmowaniu decyzji, poprawienie relacji matek z ich dziećmi, poprawienie kondycji psychicznej ofiar doznających przemocy. Pracuje również nad aktywizacją zawodową, zwiększeniem wiedzy i świadomości prawnej osób, zwiększeniem poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości, nad odzyskaniem kontroli nad własnym życiem oraz rozwojem osobistym. Pomaga pomyślnie załatwiać sprawy urzędowe w różnych instytucjach (ops-y, policja, prokuratura, sądy, urzędy miast lub gmin w sprawie pozyskania mieszkań, szkoły, poradnie etc.).

W zakresie interwencyjnym zapewnia przede wszystkim bezpieczne schronienie ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach, ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie oraz udzielamy natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej, a także ma za zadanie zorganizować niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie lub jej dzieci. Rozpoznaje sytuację osoby i ocenia ryzyko w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką.

W zakresie terapeutyczno-wspomagającym diagnozuje problem przemocy w rodzinie, opracowuje indywidualny plan pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniający: potrzeby, cele, metody i czas pomocy oraz udziela poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego. Udziela konsultacji wychowawczych, wspiera przede wszystkim formami indywidualnej terapii m.in. w celu nabycia umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie. Dokonuje oceny sytuacji dzieci w rodzinie i udziela im wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej

i terapeutycznej. Ośrodek umożliwia również uczestniczenie w grupie wsparcia, która przeznaczona jest dla mieszkanek Ośrodka oraz dla osób opuszczających Ośrodek.

W zakresie potrzeb bytowych zapewnia całodobowy okresowy pobyt dla 10 osób, nieodpłatny, gdzie zapewnia wyżywienie, odzież, obuwie oraz środki higieny osobistej i środki czystości.

W okresie sprawozdawczym do Ośrodka przyjęto 44 osoby (w tym 19 kobiet i 25 dzieci). Przewagę stanowiły kobiety w wieku 31-40 lat (średnia wieku 36 lat, natomiast średnia wieku dzieci to 6 lat). Główną przyczyną zgłaszania się Klientek do Ośrodka była stosowana wobec nich przemoc psychiczna, fizyczna, seksualna jak również materialna ze strony mężów, partnerów oraz innych osób. Średniomiesięczny stan mieszkańców hotelu wyniósł 10 osób.

W 2012 roku udzielono łącznie pomocy 453 osobom, w tym 409 w formie ambulatoryjnej (prawnik, psycholog) i 44 osobom w formie pomocy całodobowej, czyli pobytu w hotelu.

W „Niebieskim pokoju" mieszczącym się w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w roku 2012 przeprowadzono 4 przesłuchania małoletnich świadków oraz przez cały okres sprawozdawczości odbywały się, zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, kontakty pomiędzy ojcem, a córką w obecności matki w każdą pierwszą sobotę miesiąca oraz drugi, trzeci i czwarty piątek miesiąca.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach w 2012 roku zorganizował dwa spotkania szkoleniowo-informacyjne nt; „Jak rozmawiać z ofiarą przemocy w rodzinie?". Spotkania te kierowane były do pracowników pcpr-ów, ops-ów oraz służby kuratorskiej z terenu powiatu mogileńskiego oraz żnińskiego. Ośrodek był również współorganizatorem spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Inowrocławiu poświęconych przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej. Ponadto pracownicy Ośrodka zostali zaproszeni jako eksperci z instytucji pozapolicyjnych na szkolenie zorganizowane przez Wojewódzką Komendę Policji w Bydgoszczy, gdzie ustalano optymalne zasady działań policjantów w lokalnych systemach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szkoleniu wzięło udział blisko 80 policjantów zajmujących się koordynacją procedury „Niebieskie Karty", która realizowana jest w celu udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2012 wyniosło 8,58 etatu.

Pozostała działalność

W ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz nauczycieli emerytów i rencistów placówek opiekuńczo-wychowawczych przyznano 9 świadczeń na kwotę 4 000,00 zł.

Zgodnie z art. 19 ust. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego. PCPR przekazuje sprawozdania i zbiory centralne wykonywanych zadań.

W Sali Sportowej Kujawianka przy III LO im. Królowej Jadwigi w Inowrocławiu 27 kwietnia odbyły się kolejne Targi Pracy. W imprezie targowej wzięli udział lokalni przedsiębiorcy, organizacje szkoleniowe i pozarządowe, a także agencje pośrednictwa pracy i inni uczestnicy rynku pracy.
Zainteresowani mogli bezpośrednio u wystawców zapytać o szczegóły przedstawionych ofert. Poszukiwane były osoby, m.in. w branży: mechanicznej, tekstylnej, przetwórczej, jak i bez kwalifikacji. Przedstawiciele PCPR przedstawili formy wsparcia finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o które mogą się ubiegać osoby niepełnosprawne zamierzające podjąć lub prowadzące działalność gospodarcza albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne.

Dnia 22 września 2012 roku przed budynkiem Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej 17 odbył się festyn integracyjny pt. „NIEPEŁNOSPRAWNI-SPRAWNI". Festyn zorganizowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu pod honorowym patronatem Starosty Inowrocławskiego. Z tej okazji organizatorzy przewidzieli wiele atrakcji dla przybyłych gości, wśród których oprócz osób niepełnosprawnych znajdowali się także inni, chętni do zabawy mieszkańcy powiatu. Wszyscy przybyli na imprezę, mogli podziwiać popisy wokalne Ani Czaman oraz Laury Świder, utalentowanych uczennic Zespołu Szkół Integracyjnych w Inowrocławiu. Swoimi popisami wokalnymi zaszczycili nas także uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej z Kruszwicy oraz Inowrocławia. Ich wesołe i pełne energii występy z niesamowitą oprawą taneczną wywołały uśmiechy wśród widowni.

Wiele emocji wzbudził także koncert Orkiestry Dętej Inowrocławskiej Kopalni Soli SOLINO. Panowie zagrali wiele utworów, niektórych w zupełnie nowych, zaskakujących aranżacjach. Jednocześnie w rytm muzyki orkiestry odbywały się konkursy, do których mogli zgłosić się chętni śmiałkowie, były to m.in. taniec z balonem, rzut beretem, wyścig w

workach, dmuchanie balonu aż pęknie, jedzenie jabłka na sznurku na czas. Najważniejszym z konkursów był konkurs wiedzy o niepełnosprawności, do którego pytania okazały się nie lada wyzwaniem dla uczestników. Oprócz tego odbył się również konkurs pt. QUIZ, który przeprowadził sam Marcin Glapiak z Radio GRA. Jak się okazało nawet oczywiste rzeczy stają się nie lada trudnością, kiedy trzeba je wymienić dosłownie w kilka sekund. Oprócz tego swoją obecnością zaszczyciła nas grupa HOBBY DANCE, która swoim pokazem tańca latynoamerykańskiego rozgrzała do czerwoności publiczność. Swoje umiejętności zaprezentowali także Archi, SeBa i Adis, którzy pokazali nam, jak wygląda taniec C-WALK. Aby uprzyjemnić czas gościom festynu, pracownicy Centrum zorganizowali także ciepłe posiłki w postaci grochówki i kiełbasy z grilla, a także coś słodkiego na deser. Dzieciaki z kolei mogły wyszaleć się na dmuchanej zjeżdżalni i byku Rodeo. Dzięki słonecznej pogodzie i wspaniałym gościom, imprezę z całą pewnością można zaliczyć do udanych.

Z inicjatywy dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu odbył się w październiku Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych, którego celem było promowanie twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych oraz integracja społeczna ze środowiskiem lokalnym. W Sali Koncertowej im. I. Dubiskiej około 200 osób, m.in. członków stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych, uczestników warsztatów terapii zajęciowej oraz mieszkańców domów pomocy społecznej powiatu inowrocławskiego wspaniale bawiło się przez przeszło trzy godziny.

Zorganizowano obchody Dnia Pracownika Socjalnego. Podczas uroczystości 21 listopada Starosta Inowrocławski wręczył pamiątkowe listy gratulacyjne wyróżniającym się pracownikom domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W siedzibie Centrum odbyły się 5 spotkania członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w której skład wchodzą członkowie stowarzyszeń. Na spotkaniach opiniowane były uchwały i programy dotyczące osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych na lata 2012-2016 została powołana Zarządzeniem Nr 18/2012 Starosty Inowrocławskiego z dnia 14 maja 2012 roku. W skład Rady wchodzi 2 przedstawicieli Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria", przedstawicielka Stowarzyszenia „Amazonki", pracownik PUP-u w Inowrocławiu oraz pracownik Centrum.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, które jest wydawcą magazynu „Integracja". PCPR zamawia magazyn w liczbie 100 szt. Magazyn jest rozprowadzany bezpłatnie do placówek podległych oraz osób zainteresowanych tematyką niepełnosprawności. Celem jest wspieranie działań podejmowanych przez Stowarzyszenie na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskiwaniu informacji.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powołana została Komisja opiniująca wnioski na dofinansowania likwidacji barier architektonicznych i technicznych. W skład komisji weszli przedstawiciele Stowarzyszenia Polskiego Związku Głuchych oraz Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy „Flandria".

PCPR w ramach współpracy z organizacjami pozarządowym pomaga promować działalność organizacji, udostępniając własną stronę internetową, www.pcpr.inowroclaw.info, na której są zamieszczane aktualne informacje tj. dane adresowe, telefony oraz informacje o funkcjonowaniu stowarzyszeń.

Kontrole przeprowadzone przez pracowników PCPR w jednostkach nadzorowanych:

1) DPS Inowrocław, 20 kwietnia,
2) DPS Parchanie, 23 listopada,
3) DPS Warzyn, 30 listopada,
4) DPS Tarnowko, 10 grudnia,
5) DPS Ludzisko, 28 grudnia,
6) WTZ w Kruszwicy, 5 grudnia,
7) WTZ w Inowrocławiu, 4 stycznia oraz 3 grudnia.

Jednocześnie korzystając z uprawnień kontrolnych wobec organizatorów i ośrodków prowadzących turnusy rehabilitacyjne przeprowadzono 14 grudnia kontrolę w Centrum Uzdrowiskowym „Energetyk", Sanatorium „Modrzew" i Sanatorium „Oaza".

W roku 2012 przeprowadzono 35 kontroli u wnioskodawców, którym dofinansowano ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz sprzętu ułatwiającego komunikowanie się.

U 24 osób niepełnosprawnych mających trudności w komunikowaniu się kontrola dotyczyła zakupu sprzętu odtwarzającego nagrania lektorskie oraz zakupu zestawów komputerowych i laptopów.

W pozostałych przypadkach kontrola dotyczyła zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, w szczególności rehabilitacyjnych rowerów stacjonarnych.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień, a sprzęt zakupiony w ramach dofinansowań ze środków PFRON-u znajdował się w posiadaniu wnioskodawców.

Kontrole przeprowadzone w PCPR-ze:

1) Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Bydgoszczy w dniach od 5 stycznia do 16 marca przeprowadziła kontrolę w zakresie organizacji i finansowania turnusów rehabilitacyjnych,
2) Kujawsko Pomorski Oddział PFRON w Toruniu kontrola w dniach od 3 do 4 lipca w zakresie wykorzystania środków finansowych Funduszu zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazanych w ramach algorytmu kosztów likwidacji barier architektonicznych w latach 2011-2012 r,
3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Kontroli Płatników Składek w Bydgoszczy – kontrola przeprowadzona w dniach od 20 lipca do 3 sierpnia w zakresie
   a) prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania jest zobowiązany Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego;
   b) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu;
   c) prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe;
   d) wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2009 r. do 31 maja 2012 r.
4) Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu - kontrola kompleksowa w dniach od 24 września do 19 października.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2013

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu potrzeba 720 005,00 zł.

Na rehabilitację społeczną i zawodową otrzymaliśmy środki z PFRON-u w wysokości 2 194 172,00 zł.

Na funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej potrzeba 129 995,00 zł.

Na funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie otrzymaliśmy środki w wysokości 330 00,00 zł.

Na pomoc zdrowotną dla nauczycieli i nauczycieli emerytów i rencistów zatrudnionych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na podstawie karty nauczyciela potrzeba 5 000,00 zł.

Inowrocław, w kwietniu 2013 r.

Opracował:
Rafał Walter
dyrektor PCPR-u

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
Ryszard Jagodziński